

MINISTERSTVO SPRÁVEDLNOSTI ČR

Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2

Oddělení styku s veřejností

VÁŠ DOPIS č.j.: JMI #12225
ZE DNE: 10. 7. 2018
NAŠE č.j.: MSP-565/2018-OSV-OSV/7

VYŘIZUJE: Mgr. Martina Stašková
TEL.: +420 221997270
FAX: +420 221997495
E-MAIL: info@msp.justice.cz

Vážený pan
Mgr. et Mgr. Jakub Michálek
poslanec PSP ČR a předseda
poslaneckého klubu Pirátů
Malostranské nám. 7/19
118 00 Praha 1

Praha 25. 10. 2018
Počet listů: 3
Přílohy: 0

Žádost o informace

Vážený pane poslanče,

dne 10. 7. 2018 byla Ministerstvu spravedlnosti ČR doručena Vaše žádost o informace o soudních řízeních, průtazích v nich a soudcích od roku 2013, k níž sděluji následující.

Na úvod přijměte moji omluvu za prodlevu s odpovědí na tuto Vaši žádost, která byla způsobena nutností vyžádat si mimo jiné podklady od dodavatele informačního systému pro soudy prvního stupně, jež nám byly poskytnuty až v průběhu tohoto týdne, nicméně bez nich by nešlo plnohodnotně sestavit odpověď na Vaši žádost.

K samotné žádosti, resp. jejímu bodu č. 1, je nutno v první řadě za odbor informatiky Ministerstva spravedlnosti ČR uvést následující. Požadujete data z databáze eJustice, která je však poskytuje jak veřejnosti, tak i zdejšímu úřadu pouze v náhledu, a ministerstvo nedisponuje žádným mechanismem, jehož výsledkem by byl export vybraných dat. Ministerstvo pouze při zjištění chyb a nesrovnalostí kontaktuje dodavatele databáze, který zajistí nápravu. Informační systémy jednotlivých soudů neposkytují veškeré Vámi požadované údaje, neboť při zřizování databází infoSoud a infoJednání byly vybrané údaje pro náhled veřejnosti takto schválené, a to vše s ohledem na dodržování nařízení GDPR.

Jak již bylo uvedeno výše, bylo nutno vyžádat si k tomuto bodu žádosti i součinnost dodavatele systému ke zjištění, zda a která Vámi požadovaná data by mohla být z databáze vyexportována. Z jeho sdělení plyne, že určitá data by bylo možno z databáze vyexportovat, nicméně k tomu by bylo zapotřebí bližší upřesnění Vámi použitých pojmů, jakož i sdělení, jaké konkrétní informace pod ně mají být podřazeny. K získání údajů by bylo následně nutno vytvořit skript či provést mimořádnou distribuci, přičemž obě varianty by byly spojeny se značnými finančními náklady. Jedná se o velké množství informací a není vyloučené, že technologie sestavení dokumentu narazí na nějaký, zatím neznámý, limit, a dokumenty by se musely sestavovat po částech (např. po ročnících či družích věcí).

Dodavatel ve svém sdělení také upozornil na interní charakter některých požadovaných údajů, proto by bylo nutno zvážit, zda by jejich poskytnutím nebylo porušeno nařízení GDPR. Nadto by za účelem jejich poskytnutí bylo nutno oslovit jednotlivé organizace, aby jejich poskytnutí umožnily.

Dle sdělení kolegů z oddělení justiční analýzy a statistiky ministerstva nelze za účelem vyhovění Vaší žádosti vyloučit ani následnou nutnost propojení vyexportovaných údajů z databáze eJustice se zcela odlišným statistickým systémem CSLAV.

K bodu č. 2 žádosti pak za odbor justičního dohledu Ministerstva spravedlnosti ČR, jenž je věcně příslušný k prověrkám soudních spisů, uvádím následující. Tento útvar nedisponuje požadovaným seznamem soudních řízení, ve kterých by byl prováděn dohled, jelikož něco takového ke své činnosti nepotřebuje a z žádného obecně závazného ani interního předpisu nevyplývá povinnost takový seznam vést. Obecně je nutno o provádění dohledu soudních řízení sdělit, že rámec dohledu v současné době tvoří především zákon č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, a zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní. Dalším předpisem, který upravuje výkon dohledu je Instrukce Ministerstva spravedlnosti č. 87/2002-Org k výkonu soudního dohledu u okresních, krajských a vrchních soudů a zčásti též Instrukce Ministerstva spravedlnosti č. 505/2001-Org., kterou se vydává vnitřní a kancelářský řád pro okresní, krajské a vrchní soudy.

Orgány soudního dohledu jsou vedle Ministerstva spravedlnosti ČR předsedové okresních, krajských, vrchních a nejvyšších soudů. Primární odpovědnost za výkon dohledu spočívá právě na předsedech jednotlivých soudů, neboť ti jsou nejlépe obeznámeni nejen s personálním stavem soudu, ale i s vytížeností a odbornými kvalitami jednotlivých soudců včetně struktury jejich nápadu z hlediska složitosti jednotlivých řízení. Role zdejšího úřadu je spíše metodická, každopádně subsidiární ve vztahu k činnosti soudních funkcionářů, kterou nemůže nahrazovat. Ostatně to není z kapacitních důvodů ani myslitelné, když oddělení soudního dohledu, které se na Ministerstvu spravedlnosti ČR výkonem dohledu zabývá, čítá podle platné systemizace 6 odborných referentů, kteří mají dohlížet na práci více než 3.000 soudců. Tak jako další oblasti státní správy soudu je tedy i dohled v praxi vykonáván v převážné míře prostřednictvím vedení jednotlivých soudů a jím pověřených pracovníků, např. dozorcích úředníků.

Účinným nástrojem soudního dohledu jsou spisové prověrky u konkrétního soudu, úseku jeho činnosti či senátu, nebo tematické prověrky jednotlivých agend. Rámcový plán prověrek schvaluje pro každý kalendářní rok ministr spravedlnosti – ten však neobsahuje názvy konkrétních soudů ani žádné seznamy řízení. Četnost prověrek a jejich zaměření se určuje *ad hoc* a diferencovaně, s přihlédnutím k dosahovaným výsledkům a objektivním pracovním podmínkám. Pro výběr konkrétních soudů ze strany Ministerstva spravedlnosti ČR, resp. oddělení soudního dohledu, jsou vždy vzaty v úvahu justiční statistiky a výkaznictví (např. aktuální výstup z datového skladu CSLAV), jako podpůrná hlediska pak aktuální personální obsazení soudu, přehledy o řízeních, kde odbor odškodňování ministerstva shledal porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě, jakož i vlastní poznatky z vyřizování stížností. Oddělením soudního dohledu je každoročně provedeno 30 až 50 spisových prověrek u různých soudů, při každé prověrce je přitom prověřeno 15 až 50 soudních řízení. Počet prověrek a kontrolovaných řízení je vždy závislý na tom, jaká konkrétní soudní agenda je prověřována či o jakou tematickou prověrku jde. Kromě toho dané oddělení rovněž vyhodnocuje výsledky dohledové činnosti předsedů soudů za jednotlivé justiční kraje, a to na základě ministerstvu periodicky zasílaných zpráv o vykonaných prověrkách.

Dále uvádím, že kromě prověřkové činnosti provádí oddělení soudního dohledu dohled nad těmi neskončenými řízeními, v nichž byla odborem odškodňování ministerstva konstatována nepřiměřená délka řízení a žadatelům v rámci mimosoudního projednání uplatněného nároku byla přiznána náhrada nemajetkové újmy. Tímto oddělením je takto sledováno asi 100 nových soudních řízení ročně. Dále také na základě stížností obsahujících podněty ke kárnému řízení prověří z hlediska plynulosti řízení individuálně zhruba 50 soudních řízení ročně.

Závěrem je k tomuto bodu nutné doplnit, že bohužel není v časových možnostech jmenovaného oddělení poskytnout Vám ucelený seznam řízení, ve kterých od roku 2013 provádělo dohled, neboť si takový přehled nevytváří. Z jednotlivých zpráv o prověrkách lze sice zjistit spisové značky řízení, která byla prověřena, současně však u těchto řízení není uvedeno datum nápadu (vzhledem k tomu, že prověřková činnost se zaměřuje více na starší věci, lze očekávat, že velká část se týkala věcí, které napadly ještě přede dnem 1. 1. 2013).

Stejně tak nemá oddělení soudního dohledu samostatně vedenou statistiku řízení, ve kterých byl dán podnět ke kárnému řízení či ve kterých došlo k odškodnění. Zjišťování konkrétních spisových značek, ve kterých byl ze strany ministerstva vykonán dohled, ať již individuálně nebo v rámci prověrek, by bylo pro toto oddělení časově naprosto neúnosné.

Za dané oddělení je nutno také poznamenat, že Vámi deklarovaný účel jako zdůvodnění žádosti (tj. „...*pro účely kontroly, zda ministerstvo náležitě sleduje řádné plnění úkolů soudů, zejména zda náležitě sleduje, zda v řízeních nedochází ke zbytečným průtahům*...“) se naprosto míjí s úlohou zdejšího úřadu v rámci dohledu (vizte výše) a také s prostředky, na které se odvoláváte. Jsou požadovány informace o soudních řízeních v podobě, ve které jsou obsaženy v elektronické evidenci věcí. K tomu je potřeba uvést, že v aplikaci InfoSoud jsou sice uváděny „události“, které v řízení nastaly, ale jde pouze o základní události, např. kde se spis nachází, kdy a na jaký termín bylo nařízeno ústní jednání, zda je věc pravomocná apod. Rozhodně se nejedná o přehled všech úkonů, které byly ve věci učiněny. Tedy z informací získaných v aplikaci InfoSoud a InfoData nelze zjistit, zda ve věci dochází k neodůvodněným průtahům a nečinnosti, či nikoliv. Informaci o neodůvodněných průtahích v řízení lze spolehlivě zjistit pouze ze soudního listinného spisu (výjimku tvoří pouze centrální elektronický platební rozkaz a insolvenční řízení, které mají nyní již elektronickou podobu). Současně nelze z aplikace InfoSoud zjistit, co je předmětem řízení, ani jaký soudce věc vyřizuje, popř. co brání skončení věci. Jedná se o evidenční pomůcky sloužící pro rychlou orientaci, nikoliv o elektronický spis, a naplněnost údaji samozřejmě závisí mimo jiné na pečlivosti administrativních pracovníků jednotlivých soudů. Jinými slovy řečeno, pro účely dohledové činnosti nebo dokonce hodnocení činnosti Ministerstva spravedlnosti ČR v této oblasti jsou tyto evidenční pomůcky takřka bezcenné.

Je samozřejmě možné nabídnout Vám osobní setkání zde na ministerstvu, kde by Vás kolegové mohli podrobně seznámit s fungováním dohledových orgánů v praxi.

Vyhovění požadavku pod bodem č. 3 je pak ze strany odboru organizace justice ministerstva závislé na výstupech poskytnutých k bodu č. 1 žádosti. V této souvislosti je nicméně třeba zdůraznit, že dle předběžného zjištění by se jednalo o životopisy naprosté většiny soudců včetně těch, kterým již funkce zanikla, přičemž zpracování takového množství informací se naprosto vymyká možnostem tohoto útvaru.

S pozdravem

Mgr. Jaroslav Rozsypal
vedoucí oddělení styku s veřejností
sekce státního tajemníka
Ministerstva spravedlnosti ČR
(agenda svobodného přístupu k informacím)